

S T Y R E T

har møte

Onsdag 17. januar 2018, kl. 17.30 – 19.00
Møtested: Skifer Hotel, Oppdal

-
- S-sak 1/18** **Styrets beretning for 2017, rapportering til Kunnskapsdepartementet**
Notat
- S-sak 2/18** **Godkjenning av protokoll fra styrets møte 17.1.2018**

Orienteringssaker:

- O-sak 1/18** **Rektors orienteringer**
- O-sak 2/18** **Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet for 2018**
Notat
- O-sak 3/18** **Status for arbeidet med forberedelse til nytt personvernregelverk**
Notat

* * * * *

Neste møte i Styret er 14.3. 2018

* * * * *

Sakskart, saker og protokoller for styrets møter legges ut på flg. adresse:
<https://www.ntnu.no/adm/styret>

Saksansvarlig: Frank Arntsen
Saksbehandler: Marianne L. Dyresen m.fl.

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor

Om: Styrets beretning for 2017, rapportering til Kunnskapsdepartementet

Tilråding:

1. Styret vedtar skisse til innhold i styrets beretning for 2017.
 2. Styret ber om at innspill fremkommet i styremøtet innarbeides i videre arbeid med styrets beretning og årsrapporten for 2017, og at endelig forslag til vedtak legges frem for styret i mars.
-

Formål med saken

Formålet med saken er å ha en innledende drøfting med styret om innholdet i styrets beretning. Beretningen skal inngå som et eget kapittel i årsrapporten til Kunnskapsdepartementet.

Styret skal hvert år avgi årsregnskap med redegjørelse for resultatene av virksomheten, jf. Universitets- og høyskoleloven §9-2 femte ledd. Selve årsrapporten med årsregnskapet blir lagt frem for styret til behandling i mars.

Fra KDs bestilling:

«Styrets beretning skal signeres av hele styret og bør inneholde:

- *styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2017*
- *kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater*
- *overordnet framstilling av de viktigste prioriteringene for 2018*

Vi anbefaler å begrense omtalen til to sider.»

En del årsresultater som skal inngå i årsrapporteringen blir ikke kjent før medio februar, så det må påregnes at den fremlagte skissen må justeres noe fram mot vedtak i mars.

Årsmelding frå styret

STYRET SITT ARBEID

Etter to år med svært høg aktivitet som følgje av fusjonen, har 2017 vore eit meir normalt arbeidsår for styret. Styret har gjennomført 6 ordinære styremøte, handsama 46 saker og fått 30 orienteringar.

Oppfølging av fusjonen har hatt ein viktig plass på styret sin dagsorden også i 2017. I januar vedtok styret ny modell for fordeling av rammetildelinga frå Kunnskapsdepartementet. Eit viktig siktemål med fusjonen har vore å skape auka kvalitet og nye faglege opningar. Samlokalisering av fagmiljø er eit viktig verkemiddel for å oppnå dette og har stått på dagsorden i fleire møte. Hausten 2017 arbeidde styret med å oppdatere og revidere NTNU sin strategi, og ny strategi blei vedteken i desember. Sjølv om det fortsatt står att fusjonsarbeid, er styret nøgd med at dei fleste store milepælane knytt til fusjonen no er nådd og at «nye NTNU» går over i ein fase med meir ordinær drift.

Andre viktige tema styret har drøfta i 2017 er framtidig utvikling av NTNU sine campus, vidareutvikling av det integrerte universitetssjukehuset, oppfølging av humanioraevalueringa, politikk for samarbeid med arbeidslivet samt NTNU sitt høyringsinnspel til Langtidsplan for forskning og høgare utdanning. I tillegg har styret følgd prosjektet «Bedre sammen» om samarbeidet med SINTEF, og drøfta saker som studieportefølje og utdanningskvalitet, oppfølging av utvikling i mellombelse tilsetingar samt status i gjennomføring av planlagde aktivitetar og drift.

NOKRE RESULTAT OG HØGDEPUNKT FRÅ 2017

Styret er nøgd med samla måloppnåing i 2017. Årsrapporten syner at vi i stor grad har nådd måla vi sette oss for året, eller har gjort monalege framsteg samanlikna med fjoråret. I høve til Kunnskapsdepartementet sine styringsparameter er utviklinga og resultata i hovudsak positive. (*oppdateres når tallgrunnlag foreligger*)

2017 var det fyrste ordinære driftsåret for den nyfusjonerte verksemda. NTNU tok eit stort steg fram mot realisering av «eitt NTNU» då ny fagleg og administrativ organisering blei sett i verk. Alle tilsette blei innplassert i ny organisasjonsstruktur. Frå august var også nye leiarar på institutt, fakultet og i rektorat på plass for komande fireårsperiode. Styret slår fast at aktivitetsnivået har vore høgt med tanke på å setje fusjonen i verk, både med å samordne studieporteføljen, samle fagmiljø og meisle ut ei strategisk retning for NTNU som heile og dei einskilde einingane.

I utgangspunktet var administrativ effektivisering og fusjon to prosessar, men ved NTNU fall dei saman i tid. Dette gav høve til å gjere grep, men var også svært krevjande. Departementet sitt krav til innsparing i offentleg sektor er for det meste gjennomført gjennom reduksjon i administrasjonen. Ved hjelp av prosessforbetring og digitalisering arbeider dei nye administrative einingane med å finne meir effektive måtar å drive tenesteproduksjon på. Undervisnings- og eksamensplanlegging, arkiv og basis-IT er døme på tenester som er sentralisert. NTNU har òg investert i eit nytt e-læringssystem, internett-telefoni og møteromsteknologi for å styrke samhandlinga på tvers av geografi og gamle institusjonsgrensar.

Innføring av ny organisasjon, nye system og rutinar har ikkje vore utan utfordringar. Det har vore nokre innkjøringsproblem, men det er sett inn tiltak på kort og lengre sikt for å halde oppe kvaliteten i den faglege og administrative verksemda. I nokre tilfelle har det vore naudsynt å sette inn ekstra ressursar for å sikre eit forsvarleg arbeidsmiljø for somme personar og einingar. Styret vil gje ros til dei tilsette som har gjort ein stor innsats for utviklinga av eit integrert NTNU.

I ei tid med fusjon og omstilling er det viktig for NTNU å halde fast ved høge faglege ambisjonar i forskning, utdanning, nyskaping og formidling. Det er mange døme på dette. Styret ønskjer å trekke fram nokre resultat og høgdepunkt frå 2017.

Bilde og margtekst:

Starmus festivalen sette NTNU på kartet nasjonalt og internasjonalt og vart ein folkefest i Trondheim.

I mars tildelte Forskningsrådet to nye senter for framifrå forskning (SFF) til NTNU. Begge er knytt til Institutt for fysikk. I juni fekk vi tilsegn om tre nye nasjonale forskingsinfrastrukturar, i tillegg til dei sju vi allereie leiar. NTNU sitt Stjerneprogram går vidare og andre pulje med 27 deltakarar starta opp i 2017. Samstundes har vi òg sett i gang fase to av Onsager Fellows med åtte nye kandidatar. Karriereutvikling for vitskapeleg tilsette er eit felt vi har prioritert dei seinare åra, og i 2017 styrka vi denne satsinga med to nye tiltak: kurs for forskargruppeleiarar og pilotprosjektet «Postdoktorløftet». Erfaringane så langt er positive.

Internasjonalt forskingssamarbeid har hatt ei god utvikling. Halvvegs i Horisont 2020 ligg vi føre planen om samla inntekt på ein milliard kroner. Før jul nådde vi ein milepæl med hundre prosjekt til saman, og fleire av dei er koordinerte frå NTNU. Samarbeidet med Kina har tatt seg kraftig opp, blant anna gjennom avtalar med Jiangsu Industrial Technology Research Institute og Shanghai Jiao Tong University. I november fekk vi seks bilaterale INTPART-prosjekt med USA, Japan, India, Tyskland, Canada og Brasil. I 2017 starta vi opp NTNU Alumni Chapters i Europa og Kina. Det blei gjennomført ei særskild vakkert Alumnikonferanse i Brussel i haust.

Doktogradproduksjonen ved NTNU held seg på eit høgt nivå. Ved årsskiftet ligg vi an til ny rekord i talet på kandidatar. Vitskapeleg publisering er om lag på same nivå som i 2016. (**oppdateres når tallgrunnlag foreligger**) Vi har satsa mykje på å auke omfanget av open tilgang til publikasjonar og eigenarkivering. Sjølv om vi ikkje nådde dei ambisiøse måla i handlingsplanen om 90 % eigenarkivering av 2017-publikasjonane, har vi teke store steg framover. Samtidig har vi laga forslag til politikk og handlingsplan for open tilgang til forskingsdata som vi implementerer frå nyåret 2018.

NTNU prioriterer utvikling av innovativ utdanning. I samband med satsinga NTNU Toppundervising har vi tildelt midlar til ei rekkje utviklingsprosjekt i 2017, og vi legg til rette areal for nye lærings- og undervisningsformer og for å skape gode sosiale og faglege møteplassar. Som ledd i arbeidet med å auke statusen til undervisning, er det utvikla eit pedagogisk meritteringssystem for å godkjenne og heidre dyktige undervisarar. I 2017 har vi gjennomført ein pilot som resulterte i at **n** forelesarar blei merittert i første runde.

Kunnskapsdepartementet sin utdanningskvalitetspris i 2017 gjekk til prosjektet «Nasjonal delprøve i medisin» som er eit samarbeid mellom dei fire medisinske fakulteta ved Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, UiT Norges arktiske universitet og NTNU. Norgesuniversitetet lyste ut midlar til prosjekter innafor fleksibel høgare utdanning, og 7 av 22 innvilga søknader var frå NTNU.

NTNU legg vekt på å utnytte verkemidla i EU-programmet Erasmus+ aktivt, og fekk i 2017 innvilga eitt kapasitetsbyggingsprosjekt, tre Erasmus Mundus Joint Master's Degrees (oppretting av fellesgradar) og ein kunnskapsallianse. I tillegg blei seks strategiske partnerskap innvilga der NTNU er partner i fire og koordinator i to. NTNU er den norske institusjonen som deltar i flest strategiske partnerskap.

Søkjartala for 2017 viser at NTNU har flest søkjarar i Norge. Nær 17 % av alle søkjarar gjennom Samordna opptak (SO) har valt NTNU som fyrste prioritet. I tillegg har NTNU flest søkjarar til, og studentar som møter til studiestart ved, toårig master. NTNU hadde ein svak nedgang i søkjartala 2017 samanlikna med 2016; auken i 2016 kan ha med fusjonen det året å gjere. NTNU kan vise til jamt over gode resultat når det gjeld rekruttering, inntaks kvalitet og kandidatproduksjon, men nokre studie har fortsatt utfordringar knytt til gjennomstrømming og fråfall.

Flere NTNU-ansatte opplevde anerkjennelse i 2017:

(bilde)

Våre nye SFF'er blir leia av professorane Arne Brataas og Alex Hansen.

(bilde)

May-Britt Tessem har fått ERC Starting Grant for forskning på biomarkørar.

(bilde)

NTNU-professor Nuria Espallargas, gründer av Seram Coatings, vart vinnaren av Innovasjon Norge sin gründerpris Female entrepreneur 2017.

(bilde)

Også NTNUs studentar gjer seg godt synleg. Studentverksemda AgriMare Bio AS frå NTNU fekk Ungt Entreprenørskap sin pris som Norges beste studentbedrift og sølv i EM for studentbedrifter i Helsinki.

I 2017 har vi gått gjennom økosystemet for nyskaping og sett i verk ulike tiltak for 2018. For å gjere nyskaping og innovasjon til eit meir tydeleg ansvarsområde og gje det større leiarfokus i organisasjonen, er det oppnemnt prodekanar med ansvar for innovasjon på alle fakulteta og samtidig etablert eit eige forum for desse. Vidare er det utvikla nye verkemiddel som skal stimulere til auka innovasjonsinnsats i fagmiljøa.

NTNU samarbeider tett med både eksisterande næringsliv og offentleg sektor gjennom ulike innovasjonsprogram. Styret ser det som ei viktig oppgåve for NTNU å medverke til omstillinga av det norske arbeidslivet gjennom kunnskapsoverføring mellom universitet og arbeidsliv. Styret er nøgd med at dei tre tematiske rådene for samarbeid med arbeidslivet er kome godt i gang med arbeidet.

NTNU sitt TTO har etablert fleire selskap og lisensavtaler med rot i idear frå fagmiljøa ved NTNU, og jobba aktivt med idéutvikling gjennom FORNY- og Discovery-finansierte prosjekt. Også internasjonalt har innovasjons- og nyskappingsaktiviteten ved NTNU auka gjennom blant anna deltaking i fleire European Institute of Innovation and Technology (EIT) sine Knowledge and Innovation Communities (KICs).

NTNU si satsing på studentinnovasjon viser fortsatt gode resultat, blant anna gjennom store tildelingar til NTNU-studentar frå Forskningsrådet sitt innovasjonsprogram StudENT.

STYRING OG KONTROLL

I tertialrapportar og styremøter har styret fått jamleg oppdatering om plan og budsjett, fagleg og administrativ utvikling. Styret meiner at NTNU har tilfredsstillande styring og kontroll, og forvaltar ressursane forsvarleg og effektivt. Det har vore utfordringar med økonomistyringa i 2017. Det var i utgangspunktet krevjande å utarbeide gode budsjett for dei nye einingane. Ei viktig forklaring på mindreforbruk er i mange høve manglande kapasitet til å gjennomføre alle budsjetterte tiltak i den omstillingsfasen NTNU har vore gjennom. Trass i nokre utfordringar og stort arbeidspress, meiner styret at det i det store og heile har vore forsvarleg drift og god kvalitet i administrative tenester og fagleg verksemd.

Med omsyn til lovpålagde krav til systematisk kartlegging og utvikling, har NTNU i 2017 mellom anna gjennomført ein arbeidsmiljøundersøking og ein overordna ROS-analyse for universitetet sin beredskap. I 2017 har utvikling av styringssystemet for informasjonstryggleik vore ei prioritert oppgåve. Det nye systemet blir rulla ut i heile organisasjonen komande år, og vil vere ein viktig del av ein meir heilskapleg internkontroll. Nye Personvernombod og Studentombod skal styrke rettstryggleiken til tilsette og studentar på desse områda. NTNU har vore med i Difi sitt fellesinnkjøp av internrevisjonstenester, og styret vil i 2018 få på plass ein internrevisjon for NTNU.

PLANAR OG AMBISJONAR FOR 2018

Styret har vedtatt tre likeordna hovudprioriteringar for 2018 og verksemdsmål som høyrer til. Dei tre hovudprioriteringane varer i utgangspunktet i tre år (2017-2020), og det same gjeld måla som inngår i utviklingsavtalen med departementet. Hovudprioriteringane er:

- Eitt NTNU
- Nasjonal premissleverandør
- Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljø

I haust har NTNU arbeidd med revisjon av strategien parallelt med verksemdsplanen for 2018. Hovudprioriteringane og måla for 2018 heng godt saman med den reviderte strategien. I den reviderte strategien er det mellom anna mål om å utvikle betre kvalitet i fagmiljøa i både spiss og breidd, forbetre organisasjonen, styrke arbeids- og læringsmiljøet samt auke samhandlinga med internasjonale partnarar og arbeidslivet. Dette er også område som inngår i årsplanen for 2018.

Saksansvarlig: Frank Arntsen
Saksbehandler: Marianne L. Dyresen

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor

Om: Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet for 2018

Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets (KD) årlige styringsdokument til NTNU og hovedkanalen for formidling av forventninger for det aktuelle budsjettåret. **KD forventer at styrets medlemmer gjør seg kjent med tildelingsbrevets innhold.** Denne styresaken oppsummerer de aller viktigste styringssignalene i tildelingsbrevet (svart tekst) og [orienterer kort om hvordan NTNU jobber med oppfølging av styringssignalene fra KD \(blå tekst\)](#). Det må samtidig understrekes at det gjenstår betydelig arbeid med å implementere og gjennomføre de aktivitetene som mange av styringssignalene medfører internt i NTNUs organisasjon.

Regjeringens prioriteringer og forventninger (kapittel 1)

Regjeringen har som ambisjon å løfte kvaliteten på høyere utdanning og forskning, og har de senere årene lansert en rekke reformer. Tidligere i regjeringsperioden har vi fått stortingsmeldingene Meld. St. 7 (2014-2015) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024* og Meld. St. 18 (2014-2015) *Konsentrasjon for kvalitet*. I januar 2017 kom også stortingsmeldingen Meld. St. 16 (2016-17) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*.

Tildelingsbrevet inneholder en rekke føringer som er en oppfølging av meldingene nevnt over. En generell betraktning er at NTNUs reviderte strategi favner de fleste av punktene som trekkes frem i tildelingsbrevet, og at vi har påbegynt arbeidet med å realisere mange av disse.

Videre gjennomgås noen punkter styret bør være oppmerksom på:

- **Personalpolitikk:** Personalpolitiske tiltak skal bidra til bedre kvalitet i utdanning og forskning. Oppmerksomheten rettes mot tiltak for å ivareta talentene, rekruttering og karriereutvikling, samt å redusere uønsket midlertidighet. [Dette er også fokusområder som NTNU har arbeidet med over tid gjennom eksempelvis Stjerneprogrammet \(NTNUs talentprogram\), utvikling av ulike karriere-løp, meritteringsordninger for undervisning, samt forbedring av rekrutteringsprosessen for vitenskapelige stillinger.](#) NTNU har arbeidet for å redusere uønsket midlertidighet over flere år, men mye gjenstår fortsatt. Personalpolitiske temaer er også løftet frem i revidert strategi for å gi økt prioritet.
- **Livslang læring:** Det foregår betydelige endringer i arbeidslivet, og regjeringens vurdering er at universiteter og høyskoler er underutnyttet som bidragsyttere til etter- og videreutdanning. [Disse signalene fikk NTNU også i møter med arbeidslivets representanter i høstens strategiprosess.](#) NTNU har en egen politikk for etter- og videreutdanning, og det er nedsatt to utvalg for å gi området et løft. Det arbeides med en utvidelse av studietilbudet og spesielt vurderes muligheter innenfor digitalisering. Det foretas også en gjennomgang av rammebetingelser og administrative rutiner på feltet.
- **Dimensjonering av studietilbud:** Regjeringen registrerer at det er krevende å gjøre omprioriteringer i studietilbudet og signaliserer at den vil ta initiativ til et samarbeid for å finne mekanismer gjør det mulig å sikre at studier med spesielt stor etterspørsel kan prioriteres. [NTNU imøteser initiativet og vil bidra aktivt.](#)

Den siste tids diskusjon om studietilbud i kryptologi belyser problemstillingen, og indikerer at institusjonene vil få et større selvstendig ansvar for ikke bare å dimensjonere utdanningstilbudet men også å identifisere nye framtidige kompetansebehov (som det i dag ikke eksisterer noe utdanningstilbud for).

- **Kvalitet i utdanning:** Sentralt i arbeidet med kvalitet i utdanning er gjennomgang av studieprogrammene for å sikre helhet og sammenheng, økt bruk av fagfellevurderinger for å styrke kvalitetskulturen og utvikling av meritteringssystemer for utdanning for å bidra til at arbeidet med å utvikle god undervisning verdsettes. Alle universiteter og høyskoler skal utvikle meritteringssystemer for utdanning i løpet av 2019. Ved NTNU arbeides det målrettet med alle disse punktene. Det arbeides med studieporteføljen og meritteringssystem, og dette inngår som en del av utviklingsavtalen med KD. Meritteringssystemet er under pilotering. Vi vil se på hvordan fagfellevurdering i større grad kan inngå i kvalitetsarbeidet. Det jobbes systematisk med å oppfylle kravene i studietilsynsforordningen, spesielt med hensyn på studienes læringsutbytte og dokumentasjon av robuste fagmiljø.
- **Digitalisering:** Regjeringen forventer at «digitalisering løftes opp på et strategisk nivå» og at det lages forpliktende mål og tiltak for digitalisering av utdanning og forskning. En rekke digitaliseringstiltak er allerede iverksatt og samordnes nå under paraplyen «Digitaliseringsprogrammet». Tiltakene retter seg i foreløpig i hovedsak mot utdanning og administrative støtteprosesser. I desember 2017 startet arbeidet med utforming av en digital politikk for NTNU. Det planlegges høring av forslag til politikk i juni.
- **Fokuserte fagområder:** Humaniora, lærerutdanning, samt helse- og sosialfagutdanningene har høy oppmerksomhet fra regjeringen og det forventes tiltak fra virksomhetene. NTNU gjør mye på disse områdene og vil redegjøre for oppfølging av humaniorameldingen og –evalueringen og arbeidet med lærerutdanning i årsrapporten for 2017. Det arbeides også systematisk med helse- og sosialfagutdanningene. NTNU har fokus på hvordan disse utdanningene utvikles i relasjon til hovedprofilen.
- **Bekjempelse av seksuell trakassering:** Tildelingsbrevet inneholder et helt nytt avsnitt om bekjempelse av seksuell trakassering. Departementet forventer at universitetene og høyskolene jobber aktivt for å hindre at trakassering skjer, at det er tydelige rapporteringskanaler for hendelser og at henvendelser om trakassering følges skikkelig opp. NTNU har rutiner for å håndtere dette, men gjør en ekstra gjennomgang for å sikre at rutineene fungerer hensiktsmessig. I tillegg vil det være nødvendig å se på mere generelle forebyggende og holdningsskapende tiltak, bl.a. i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene. Vi vil vurdere om ARK kan inkludere temaet. Vi arbeider også aktivt sammen med UHR om hvordan institusjonene i sektoren kan forebygge seksuell og andre former for trakassering på en god måte., jfr. NTNUs nye Politikk for likestilling og mangfold 2018-2021.
- **Åpen forskning:** Åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data er samfunnsøkonomisk lønnsomt og viktig for økt kvalitet i forskning og utdanning. Universitetene og høyskolene har en avgjørende rolle i arbeidet. Departementet oppfordrer institusjonene om å vurdere å signere The San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA). NTNU vedtok i 2016 *Handlingsplan for åpen tilgang til NTNUs forskningspublikasjoner* og har arbeidet med implementering i 2017. NTNU har nylig signert prinsippene i DORA.
- **EU-samarbeid:** Det er av stor betydning at norske utdannings- og forskningsmiljøer deltar aktivt i de virkemidler som er etablert i EU, og at det arbeides for økt deltakelse. NTNU har god deltakelse i EU, og har en profil i samarbeidet som er mer preget av innovasjon enn mange andre. NTNU har imidlertid høyere ambisjoner og det arbeides kontinuerlig med å mobilisere ytterligere gjennom ulike tilretteleggingstiltak i og for fagmiljøene. I tillegg kommer særskilte satsinger mot enkeltforskere og miljøer med særlig potensiale (bl.a. i Toppforsknings- og Toppundervisningsprogrammene). Vi arbeider også med å påvirke profilen på det niende rammeprogrammet som er under utforming. Nevnes må også arbeidet med å fornye NTNUs internasjonale handlingsplan.
- **Omorganisering i sektoren:** KD omtaler også sin egen omorganisering, og det kan være verdt å notere seg at KD her ønsker at «virksomhetene skal få en mer aktiv rolle i arbeidet med å utforme og gjennomføre utdannings- og forskningspolitikken». NTNU vil fremover ha oppmerksomhet på hva dette kan bety for oss. Vi ønsker å bidra og signaliserer allerede i vårt planverk, gjennom hovedprioritering nr 2 - NTNU som nasjonal premissgiver, at vi gjerne tar denne utfordringen.
- **Nasjonale sentra:** De nasjonale sentrene for realfagsrekruttering, matematikkopplæring og skriveopplæring legges til NTNU med samme oppdrag og føringer som tidligere. Akkumulerte mindreforbruk/avsetninger fra tidligere år følger med over til NTNU. NTNU har i 2017 arbeidet med å forberede overtagelsen av disse sentraene fra 1.1.2018, og grunnlaget for dette er på plass.

Styringssystemet i sektoren (kapittel 2)

Sektormålene og styringsparametere er uendret for 2018. Det samme gjelder kandidatmåltallene innenfor helse- og lærerutdanning (også måltallene for NTNU).

Omtalen av utviklingsavtalen mellom KD og NTNU er uendret fra 2017. Verdt å merke seg at Regjeringen står fast på at det skal knyttes økonomiske virkemidler til avtalene fra 2019 og at innretningen vil bli lagt fram i Statsbudsjettet for 2019. Departementet signaliserer også at alle institusjonene i sektoren skal ha utviklingsavtaler som starter og slutter samtidig for å nå målet om bedre arbeidsdeling i sektoren.

Andre forutsetninger og krav (kapittel 4)

Tildelingsbrevet inneholder flere oppfølgingspunkter i tillegg til de mer overordnede politiske prioriteringene:

1. **Arbeidslivskriminalitet:** Tildelingsbrevet inneholder et helt nytt punkt som presiserer at offentlige oppdragsgivere som innkjøpere av varer og tjenester har et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. [NTNU tar dette til etterretning og vil påse at vår praksis er i henhold til føringene, inkl. i gjennomføringen av de planene som foreligger for samlokalisering og campusutvikling.](#)
2. **Samfunnssikkerhet og beredskap:** Omtalen av samfunnssikkerhet og beredskap er vesentlig skarpere, med tydeligere resultat- og rapporteringskrav enn det som har vært tilfelle tidligere. [NTNU har en politikk for beredskap og arbeider med å innføre et ledelsessystem for informasjonssikkerhet. NTNU har gjennomført en ROS-analyse i 2017. Detaljert rapport om sikkerhets- og beredskapsarbeidet gis i årsrapporten for 2017.](#)
3. **Lærlinger:** Departementet viser til samfunnskontrakten mellom regjeringen og partene i arbeidslivet for perioden 2016–20 og forventer at alle institusjoner har et antall lærlinger knyttet til virksomheten som står i rimelig forhold til virksomhetens størrelse. [NTNU har eget opplæringskontor og har økt antall lærlinger vesentlig de siste par årene. Status gis i årsrapporten for 2017.](#)
4. **Bygg og infrastruktur:** Departementet stiller flere krav til planverk og systemer som bidrar til ivaretagelse og utvikling av bygg og infrastruktur. [NTNU ivaretar KDs krav i forhold til internhusleie, langtidspan for vedlikehold m.fl. Når det gjelder de mere strategiske føringene fra KD følges disse opp gjennom samlokaliseringsprosjektet og planene for campusutvikling.](#)
5. **Anskaffelser:** Det er tatt inn et nytt avsnitt om Anskaffelser der det stilles strengere krav til internkontroll og oppfølging, antakelig som en konsekvens av Riksrevisjonen sin gjennomgang av dette i 2017. [NTNU fikk ingen merknader i Riksrevisjonens gjennomgang, men vil allikvel gjennomgå dagens praksis for å sikre at denne er i tråd med føringene som en del av internkontrollen.](#)
6. **Samordning mellom universiteter og helseforetak:** De fire universitetene med medisintutdanning, sammen med de regionale helseforetakene, bes å lage felles retningslinjer for avklaring av vertskapsrollen for eksternt finansierte prosjekter. Dette skal sees i sammenheng med innføring av TDI-modellen også for de regionale helseforetakene. [MH-fakultetet har over flere år samarbeidet med St.Olavs hospital og Helse Midt-Norge om gode, felles løsninger. Styret ble senest orientert om dette i desember 2017. Dette arbeidet vil ha høy prioritet også i 2018. St.Olavs hospital og NTNU er for tiden i prosess med å ansette en felles integrasjonsdirektør for å styrke samordningsarbeidet.](#)
7. [For øvrig kan det være verdt å merke seg at KD ikke omtaler ABE-reformen og institusjonenes effektiviseringsarbeid særskilt i tildelingsbrevet i 2018 slik tilfellet har vært tidligere år. Størrelsen på selve ABE-kuttet opprettholdes på 0,7% også i 2018, og dette er implementert i NTNUs rammefordeling og budsjetter for 2018.](#)

Budsjettildeling for 2018 (kapittel 3)

Tildelingsbrevet inneholder bakgrunn og enkeltkomponenter i budsjettildelingen til NTNU for 2018. NTNU tildeles kr. 6 487 014 000 kroner i ordinær rammebevilgning over kapittel 260.

Totalbevilgningen er 11,5 mill kr høyere enn vårt siste oppsett, hvor 4,675 mill kr er nye studieplasser og resten er differansen mellom økt ABE-kutt og en generell økning av basis.

NTNU får 110 nye IKT-studieplasser med 4 årseffekt og at dette kommer i tillegg til de 70 som ble gitt i fjor, men som nå er gitt varig effekt. Dette må fordeles ut på hhv. 3-årige (bachelor), 2-årige (master) og 5-årige (siving) studieprogram slik at NTNU kan dokumentere å ha tatt opp 650 flere (4-årsenheter) IKT-studenter om

4 år. En konsekvens av dette er også at fordelingen som ble gjort i fjor må justeres for å få riktig omregning fra engangseffekt til varig effekt. Arbeidet med fordeling er igangsatt.

I tillegg til ordinær rammebevilgning har NTNU mottatt 9,456 mill. kr i øremerkede midler over kapittel 281:

- 0,8 mill.kr. til Universell utforming.
- 4,957 mill.kr. til utvikling og drift av partnerskap i grunnskolelærerutdanningene.
- 3,699 mill.kr til 9 nye stipendiatstillinger, hvorav 5 er øremerket IKT-sikkerhet/kryptologi.

Styringsdialogen med KD i 2018 (kapittel 5)

Departementet inviterer styret og rektor til etatsstyringsmøte i 2018. Etatsstyringsmøtet er berammet til 22. mai 2018 kl. 12.30-14.30 i Kunnskapsdepartementets lokaler i Oslo.

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog mellom departementet og institusjonens styre om institusjonens utvikling. Sentrale punkter vil være profil og ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt institusjonens resultater og rammebetingelser. En del av denne dialogen vil ta utgangspunkt i målstrukturen og bruk av denne som styringsverktøy. Utviklingsavtalen vil være en del av dette.

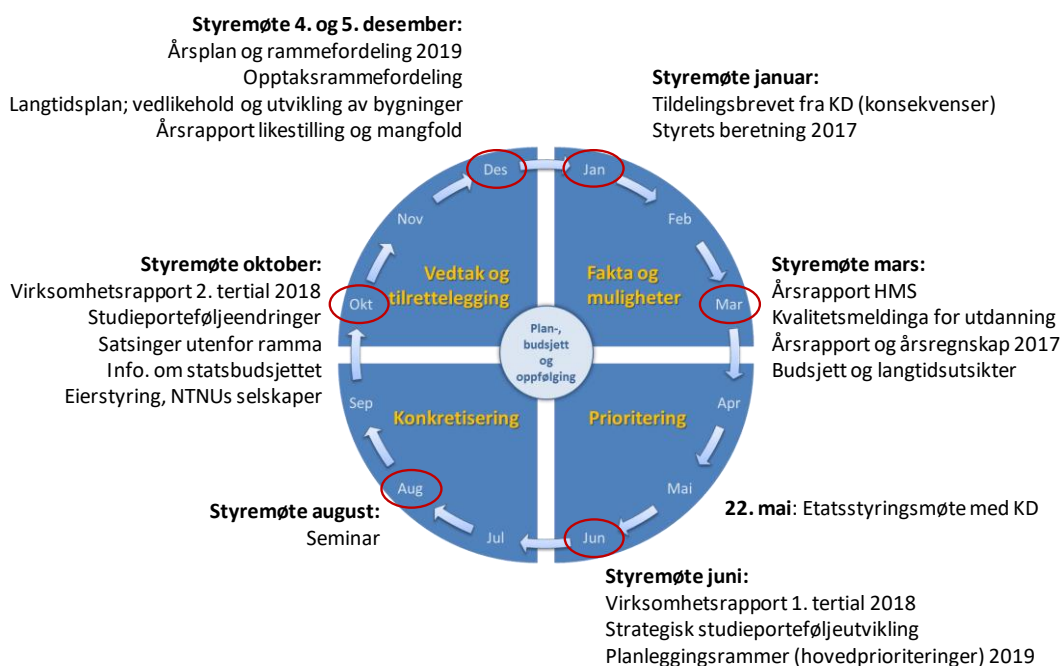
Departementet ber om at styret melder inn strategisk viktige saker for institusjonen til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av årsrapporten 15. mars 2018.

Styrets arbeid; Oppfølging og rapportering

Figuren under viser planlagte saker til styret som er relatert til strategi og ressurser, samt den årlige syklusen for planlegging, budsjettering og oppfølging.

I årsrapporten til KD i mars rapporteres det på tildelingsbrevet for 2017 og det gjøres en totalgjennomgang av virksomhetens resultater. Styret vedtok planer og budsjettfordeling for 2018 i desember 2017, styresak 40/17. KD informeres kort om planene i Årsrapporten.

Det vedtatte planverket for 2018, samt KDs føringer følges opp og status rapporteres til styret gjennom virksomhetsrapportene i juni og oktober, samt inkluderes i planene som skal utarbeides for 2019.

Vedlegg: Tildelingsbrevet fra KD

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
7491 TRONDHEIM

Deres ref	Vår ref	Dato
	17/4221	21. desember 2017

Statsbudsjettet for 2018, kap. 260 - Tildelingsbrev for Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2018 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til institusjonen. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument og skal distribueres til alle medlemmer av institusjonens styre. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2018.

Departementet gjør oppmerksom på at tildelingsbrevet skal publiseres på institusjonens nettsider så snart det er mottatt, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2018 består av følgende deler:

1. Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2. Mål.....	9
3. Budsjett for 2018.....	16
4. Andre forutsetninger og krav.....	18
5. Rapportering og resultatoppfølging.....	21

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
872 417 842

Avdeling
Universitets- og
høyskoleavdelingen

Saksbehandler
Mai-Lin Hofsåy
22 24 77 43

1. Regjeringens prioriteringer og forventninger

1.1 Kvalitet, omstilling og nyskaping

Høyere utdanning og forskning er viktig for omstilling og velferd, økonomisk vekst og sosial utvikling for samfunnet og den enkelte. Universiteter og høyskoler har et stort ansvar. Stadig kvalitetsutvikling, samspill med andre aktører og gjennomføring av prioriteringer er sentralt.

Regjeringen har høye ambisjoner for videre utvikling av kvaliteten i norsk høyere utdanning og forskning. Arbeidet med å heve kvaliteten er nødvendig, ikke fordi tilstanden er dårlig, men fordi Norge skal håndtere store samfunnsutfordringer og endringer. Kunnskap er grunnlaget for den omstillingen Norge skal gjennom, og for å håndtere de store utfordringene verden står overfor, for eksempel miljøutfordringene. Kunnskap er også helt avgjørende for at flere mennesker kan klare seg av egen kraft, og at færre opplever å falle ut av samfunnet. Mer enn noen gang trenger vi innovative løsninger både i privat og offentlig sektor. Digitalisering og automatisering vil sette ekstra trykk på denne utviklingen. Det gir oss store og uante muligheter, men betinger at vi har kunnskapen og kompetansen til å utnytte dem.

Regjeringen har lagt frem flere meldinger og proposisjoner for Stortinget som skal bidra til å realisere ambisjonene om høyere kvalitet. Tre områder som vil ha særlig oppmerksomhet fremover er personalpolitikk, livslang læring og dimensjonering av studietilbud. Det første handler om å ivareta talentene våre bedre. Vi har flere utfordringer, og en av dem er at for mange faglig ansatte har midlertidige stillinger over lenger tid. Departementet har satt ned et ekspertutvalg som skal se på stillingsstrukturen i sektoren. Oppfølgingen av rapporten blir viktig. Det neste vi må gripe fatt i, er universiteter og høyskolars rolle i livslang læring. Det foregår betydelige endringer i arbeidslivet, og universiteter og høyskoler er underutnyttet som bidragsyttere til etter- og videreutdanning. Den tredje problemstillingen er dimensjonering av studietilbud. Hovedregelen i dag er at universiteter og høyskoler selv har ansvar og myndighet til å tilpasse kapasiteten i studietilbud til etterspørselen innenfor de økonomiske rammene. I praksis ser vi imidlertid at det er svært krevende å foreta omprioriteringer. Vi må sammen finne noen mekanismer som gjør det mulig å sikre at studier med spesielt stor etterspørsel kan prioriteres.

Styrene ved universitetene og høyskolene har betydelig myndighet, handlingsrom og ansvar, og spiller en nøkkelrolle for at regjeringens politikk blir gjennomført. Regjeringen har forventninger til at institusjonene setter seg høye mål, gjør prioriteringer og bidrar til å gjennomføre endringer vedtatt av Stortinget. Regjeringen har mange krav og forventninger til sektoren, og det kan være krevende å skape de nødvendige endringene. Prosessen rundt de flerårige utviklingsavtalene som innføres for alle institusjonene fra 2019, er en arena for dialog mellom institusjonene og departementet om de enkelte institusjonenes ambisjoner, utfordringer og muligheter knyttet til kvalitetsutvikling, faglig profil og arbeidsdeling.

Struktur og kvalitet

Sektoren har de siste årene vært gjennom store endringer. Meld. St. 18 (2014–2015) *Konsentrasjon for kvalitet. Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren* har ført til

sammenslåinger og færre og større institusjoner. Strukturendringene er et virkemiddel for å skape høyere kvalitet. Det gjenstår mye arbeid før målene med reformen er realisert. Det er viktig at institusjonene fortsetter arbeidet med å heve kvaliteten gjennom faglig konsolidering og gjennomgang av utdannings- og forskningsområdene. Det er høye forventninger til hva det nye institusjonslandskapet vil gi av faglige gevinster. Departementet vil følge opp gjennom styringsdialogen.

Kvalitet i utdanningen skapes i hovedsak lokalt. Tiltak og rammebetingelser fra myndighetene skal legge til rette for det arbeidet som må skje på den enkelte institusjon. I Meld. St. 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* er det formulert mange forventninger til institusjonenes arbeid. Sentralt er gjennomgang av studieprogrammene for å sikre helhet og sammenheng, økt bruk av fagfellevurderinger for å styrke kvalitetskulturen og utvikling av meritteringssystemer for utdanning for å bidra til at arbeidet med å utvikle god undervisning verdsettes. Alle universiteter og høyskoler skal utvikle meritteringssystemer for utdanning i løpet av 2019. De overordnede nasjonale rammene er at meritteringen skal være frivillig og søknadsbasert, og studentenes læring må ligge til grunn for utforming av systemene. Videre må den kollegiale læringskulturen tillegges vekt når kriteriene for merittering utarbeides, og status som merittert underviser bør tildeles etter en prosess med fagfellevurdering. Kunnskapsdepartementet vil fortsette å styrke de nasjonale tiltakene for å utvikle utdanningskvaliteten. Departementet vil bygge ut en nasjonal arena for kvalitet i høyere utdanning for å stimulere til kunnskap, kompetanse og innovativt arbeid. Videre skal rapporten fra arbeidsgruppen som har utredet forslag til krav til pedagogisk kompetanse følges opp, og langtidsplanen, Meld. St. 7 (2014–2015) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015–2024*, skal revideres i 2018.

Kunnskapsdepartementet har lagt frem en strategi for digitalisering av høyere utdanning og forskning, *Digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren 2017-2021*. Digitalisering og IKT er sentrale verktøy for å bidra til samspill, heve kvaliteten og relevansen i forskning og høyere utdanning og som tiltak for en mer effektiv og fremtidsrettet høyere utdannings- og forskningssektor. Ambisjonen er at vi klarer å utnytte de mulighetene teknologien gir. Vi forventer at alle høyskoler og universiteter løfter digitalisering opp på et strategisk nivå og utarbeider mål og forpliktende tiltak for digitalisering av utdanning og forskning, herunder digitalisering av læringsprosesser.

Humaniora

Meld. St. 25 (2016–2017) *Humaniora i Norge* tar utgangspunkt i at de humanistiske fagene bidrar til økt forståelse av historie, kultur, identitet, verdier og religion, og derfor står sentralt i møtet med vår tids store utfordringer. Universiteter og høyskoler bør legge til rette for mer utfordringsdrevet humanistisk forskning og utdanning med vekt på områdene integrering, migrasjon og konflikter, de store teknologiskiftene, samt klima, miljø og bærekraft. Institusjonene bør vurdere hvordan studieprogrammene samsvarer med behovene i arbeidslivet og kandidatenes karrieremuligheter. Videre er det viktig at relevante disiplinifaglige humanioramiljøer involveres i lærerutdanningene, og at humanioramiljøene

deltar mer aktivt i utviklingen av norsk skole, blant annet gjennom læreplanarbeid og utvikling av læremidler.

Rekruttering og karriere

Regjeringen legger vekt på at det skal være attraktivt å søke seg til universiteter og høyskoler, og at personalet stimuleres til faglig utvikling gjennom hele karrieren. Karriereveiledningen må styrkes, og det er viktig å legge til rette for utviklingsmuligheter gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid og utveksling. Det forventes at institusjonene reduserer bruken av midlertidige ansettelse og at ansettelsesprosessene er åpne og transparente. Doktorgradsutdanningen må innrettes og dimensjoneres for å ivareta hele samfunnets behov, blant annet gjennom oppfølging av satsingene på realfag og teknologi.

Bekjempelse av seksuell trakassering

Departementet viser til den siste tidens samfunnsdebatt knyttet til seksuell trakassering og kampanjen #metoo. Lovverket slår fast at studenter og ansatte skal ha et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø. Arbeidsmiljølovens generelle varslingsregler, herunder kravet om å utarbeide varslingsrutiner som ble lagt inn fra 1. juli 2017, er også viktige i denne sammenhengen. I universitets- og høyskolesektoren gjelder selvfølgelig disse reglene for alle ansatte, og vi forutsetter at det gjelder tilsvarende for studenter. Regelverket er således dekkende og tydelig. Derimot er det mye som tyder på at holdninger og kultur mange steder ikke sikrer lærings- og arbeidsmiljø fritt for seksuell trakassering og press. Dette er særlig viktig å ha oppmerksomhet på ved universiteter og høyskoler som naturlig preges av et skjevt maktforhold mellom for eksempel ansatte og studenter og mellom etablerte ansatte og ansatte som er i en tidlig fase i karrieren. Departementet vil understreke at tilliten til at sektoren forvalter sitt samfunnsansvar, er avhengig av at sektoren håndterer denne skjevheten i maktforhold på en god måte. Regjeringen legger til grunn at det skal være en nulltoleranse for seksuell trakassering. Departementet forventer at universitetene og høyskolene jobber aktivt for å hindre at trakassering skjer, at det er tydelige rapporteringskanaler for hendelser og at henvendelser om trakassering følges skikkelig opp. Departementet har merket seg at sektoren selv gjennom Universitets- og høyskolerådet (UHR) har understreket at det er viktig med samordning og kartlegging, forebygging, varsling, oppfølging og lederopplæring. Departementet ser positivt på at UHR vil lage en egen arbeidsgruppe for å jobbe med dette, og departementet imøteser resultater fra institusjonenes arbeid.

Åpen forskning

Åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data er samfunnsøkonomisk lønnsomt og viktig for økt kvalitet i forskning og utdanning. Regjeringen har derfor vedtatt *Nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler og Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata*. Universiteter og høyskoler har en avgjørende rolle i dette arbeidet. Institusjonene må følge opp og bidra til økt åpenhet i forskningen. Departementet oppfordrer derfor også til å vurdere signering av *The San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA)*.

Lærerutdanning

Lærerutdanning 2025, nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene, samler trådene fra pågående prosesser og fastsetter langsiktige mål for det videre arbeidet. Hovedbudskapet er tettere samarbeid mellom praksisfeltet og lærerutdanningene for felles og gjensidig utvikling. Utviklingen av partnerskap med barnehage- og skoleeiere om lærerutdanningsbarnehager og lærerutdanningskoler er et sentralt tiltak. Det er et krevende og langsiktig arbeid hvor det stilles store forventinger til institusjonene.

Helse- og sosialfagutdanningene

Regjeringen har iverksatt et nytt styringssystem for helse- og sosialfagutdanningene. Regjeringen vil med det nye styringssystemet gi utdanningene selv, tjenestene og sektormyndighetene økt innflytelse på det faglige innholdet. Som en del av det nye systemet utvikles nasjonale retningslinjer for hver enkelt av grunnutdanningene i helse- og sosialfag. Programgrupper opprettes for hvert av studieløpene, og institusjonene må legge til rette for faglig deltakelse i dette viktige arbeidet.

EU-samarbeid

Det er av stor betydning at norske utdannings- og forskningsmiljøer deltar aktivt i de virkemidler som er etablert i EU. Norge bidrar med store investeringer som skal fremme forskning og utdanning av høy kvalitet. Regjeringen har mål om økt deltakelse i Horisont 2020 og Erasmus+, jf. *Strategi for forsknings- og innovasjonssamarbeidet med EU, Horisont 2020 og ERA*. Institusjonene må spisse innsatsen og konsentrere seg om områder der de har gode forutsetninger for å lykkes. Å øke deltakelsen i ERC (European Research Council) er en særlig utfordring. Det er viktig å arbeide målrettet med å fremme internasjonal erfaring og selvstendighet tidlig i karrieren. Universitetene og høyskolene må holde seg oppdatert på og delta i dialogen om det nye rammeprogrammet for forskning og innovasjon.

Omorganisering

Regjeringen omorganiserer de sentraladministrative virksomhetene i kunnskapssektoren for å legge til rette for høyere kvalitet og en mer effektiv oppgaveløsning, samt for å lokalisere flere statlige arbeidsplasser utenfor Oslo. Kunnskapsdepartementet ønsker tydeligere arbeidsdeling og bedre samordning i sektoren. Virksomhetene er avhengige av både hverandre og andre aktører i og utenfor sektoren for å nå de overordnede målene for kunnskapssektoren. Vi forventer at alle virksomheter samarbeider for å nå de overordnede målene for kunnskapssektoren, og bidrar til hverandres måloppnåelse der det er mulig.

Kunnskapsdepartementets avdelingsstruktur skal i 2018 omorganiseres for å bedre departementets evne til å håndtere viktige sektorfaglige utfordringer. Som del av omorganiseringen har departementet identifisert strategiske innsatsområder som skal ha særlig oppmerksomhet i departementets arbeid fremover: kunnskapsgrunnlag for politikkkutforming og gjennomføring, digitalisering, styring og samordning. Departementets underliggende virksomheter har mye kompetanse på disse områdene. For å lykkes med våre mål og ambisjoner, er departementet avhengig av å kunne dra veksler på og samarbeide tett med våre underliggende virksomheter. Med ny organisering av departementet og de

sentraladministrative virksomhetene ønsker vi å styre kunnskapssektoren mer strategisk og helhetlig. Departementet ønsker at virksomhetene skal få en mer aktiv rolle i arbeidet med å utforme og gjennomføre utdannings- og forskningspolitikken.

1.2 Prioriteringer i statsbudsjettet for 2018

Over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett er det for 2018 vedtatt 50 mill. kroner i startbevilgning for ny bygning for livsvitenskap ved Universitetet i Oslo. For øvrig viser vi til *Orientering om statsbudsjettet 2018 for universitet og høyskolar* med oversikt over universitets- og høyskolebygg over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett.

Over Kunnskapsdepartementets budsjett er det over programkategori 07.60 Høyere utdanning følgende hovedprioriteringer for 2018:

- 100 mill. kroner i økning av basismidler for universitetene og høyskolene
- 50 mill. kroner til planlegging og første fase av prosjektering av en samlet fremtidig campus for NTNU.
- 27 mill. kroner i husleiemidler til nybygg ved Universitetet i Bergen, tidligere Kunst- og designhøgskolen i Bergen
- 46 mill. kroner til 590 nye studieplasser, herav 500 nye studieplasser i IKT fra 2018, og opptrapping av 500 studieplasser i IKT fra statsbudsjettet for 2017
- 23 mill. kroner til 56 nye rekrutteringsstillinger
- 20 mill. kroner til virkemidler i den nye nasjonale arenaen for kvalitet i høyere utdanning
- 20 mill. kroner til oppgradering av forskningsfartøyet Helmer Hansen, som del av opptrappingsplanen i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning
- 12 mill. kroner knyttet til åpen forskning, som del av opptrappingsplanen i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning
- 12 mill. kroner til medisinsk utstyr og inventar ved SEARCH ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
- 10 mill. kroner til desentralisert yrkesfaglærerutdanning, herav 30 studieplasser, fem rekrutteringsstillinger og utviklings- og utstyrsmidler
- 10 mill. kroner til Senter for entreprenørskap i grunnskolen ved Høgskolen i Innlandet/Østlandsforskning
- videreføring av satsingene på de femårige grunnskolelærerutdanningene fra 2017
- videreføring av nivået fra 2016 med tilsagn om tilskudd til 2 200 nye studentboliger
- videreføring av 145 mill. kroner til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing
- videreføring av ordningen med 75 mill. kroner til oppgradering av bygg ved de statlige selvforvaltende institusjonene
- 66 mill. kroner til videreføring og opptrapping av studieplasser og videreføring av rekrutteringsstillinger for å følge opp revidert nasjonalbudsjett for 2017

Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen medfører reduserte bevilgninger til driftsutgifter tilsvarende 0,7 prosent i 2018.

For en mer utfyllende omtale av satsingene viser vi til Innst. 12 S (2017–2018) og Prop. 1 S (2017–2018) for Kunnskapsdepartementet.

1.3 Nasjonalt senter for realfagsrekruttering

Kunnskapsdepartementet viser til Prop. 1 S (2017-2018) og brev av 3. juli 2017. Departementet har kommet til at Nasjonalt senter for realfagsrekruttering (NSR) skal innlemmes i Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) fra 1. januar 2018. Tidligere mandat for NSR blir dermed ikke gjeldende fra dette tidspunktet.

Departementet forventer at NTNU bruker midlene til å samle, øke og spre kunnskap om tiltak som kan styrke rekrutteringen til de matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fagene (MNT-fagene) i høyere utdanning, både på kort og lang sikt. Det er særlig viktig å øke kvinneandelen til slike studier. Ungdom under utdanning er primærmålgruppen for arbeidet.

NTNU skal samarbeide tett med relevant arbeidsliv, utdanningsinstitusjoner og andre aktører i samfunnet for å styrke stillingen til MNT-fagene i samfunnet. Det er viktig å arbeide for å styrke kontakten mellom arbeidslivet og utdanningssektoren på både sentralt og regionalt nivå.

ENT3R har fått gode evalueringer og NTNU skal derfor opprettholde prosjektet. NTNU bør også videreføre de gode erfaringene med en nasjonal konferanse om MNT-fagene og prosjektet Rollemodell.no.

1.4 Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen

Kunnskapsdepartementet viser til beslutning om at ansvaret for Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen overføres til NTNU fra og med 1. januar 2018, jf. Prop. 1 S (2017-2018) og Meld. St. 21 (2016–2017) *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen*. Tidligere mandater og avtaler mellom departementet og de nasjonale sentrene i grunnopplæringen er dermed ikke lenger gjeldende.

Departementet forventer at NTNU benytter de overførte midlene til å bidra til at barn, unge og voksne kan få en likeverdig og tilpasset opplæring av høy kvalitet i et inkluderende fellesskap. NTNU skal gjennom sin virksomhet bidra til økt kvalitet i matematikkopplæringen. Kompetanse i den grunnleggende ferdigheten regning skal styrkes. Midlene skal bidra til å utvikle ressurser og arbeidsmåter som legger til rette for økt motivasjon og interesse for matematikk, både i barnehagen og grunnopplæringen. Tiltak må være rettet mot alle barn og unge, også de som sliter med matematikk og de som har et stort læringspotensial.

NTNU skal videreføre arbeidet med forskningsformidling og praksisnær aktivitet og bistand basert på relevant forskning. Aktuelle målgrupper for arbeidet er lærerutdanningene, skole-

og barnehageeiere, ledere og ansatte i barnehager og skoler og PP-tjenesten. NTNU skal bidra til at barnehager og skoler får økt kompetanse til å tolke og operasjonalisere rammeplanen og læreplanverket. NTNU skal videre støtte andre institusjoner og særlig lærerutdanningene i deres arbeid med kompetanseutvikling i skolene og barnehagene. NTNU skal også ved behov være rådgiver for nasjonale utdanningsmyndigheter innenfor matematikk og den grunnleggende ferdigheten regning.

Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen har over tid hatt et mindreforbruk. NTNU skal benytte det akkumulerte mindreforbruket til oppgavene som er beskrevet i avsnittene over.

Avtale(r) om tilleggsoppdrag som er inngått mellom senteret og Utdanningsdirektoratet før NTNU formelt overtar ansvaret for senteret 01.01 2018, vil gjelde inntil videre. Dette gjelder følgende oppgaver:

- Oppfølging av oppdrag knyttet til strategien «Tett på realfag» - nasjonal strategi for realfag i barnehagen og grunnopplæringen (2015-2019) ut strategiperioden, herunder realfagskommuner og realfagsløyper

1.5 Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning

Kunnskapsdepartementet viser til beslutning om at ansvaret for Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning overføres til NTNU fra og med 1. januar 2018, jf. Prop. 1 S (2017-2018) og Meld. St. 21 (2016–2017) *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen*.

Departementet forventer at NTNU benytter de overførte midlene til å bidra til at barn, unge og voksne kan få en likeverdig og tilpasset opplæring av høy kvalitet i et inkluderende fellesskap. NTNU skal bidra til å øke kvaliteten på skriveopplæringen og til økt kompetanse i skriving som grunnleggende ferdighet. Gjennom midlene skal NTNU bidra til skrivestimulering og skriveglede i barnehagen og grunnopplæringen.

NTNU skal videreføre arbeidet med forskningsformidling og praksisnær aktivitet og bistand basert på relevant forskning. Aktuelle målgrupper for arbeidet er lærerutdanningene, skole- og barnehageeiere, ledere og ansatte i barnehager og skoler og PP-tjenesten. NTNU skal bidra til at barnehager og skoler får økt kompetanse til å tolke og operasjonalisere rammeplanen og læreplanverket. NTNU skal videre støtte andre institusjoner og særlig lærerutdanningene i deres arbeid med kompetanseutvikling i skolene og barnehagene. NTNU skal også ved behov være rådgiver for nasjonale utdanningsmyndigheter innenfor skriveopplæring.

Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning har over tid hatt et mindreforbruk. NTNU skal benytte det akkumulerte mindreforbruket til oppgavene som er beskrevet i avsnittene ovenfor.

Avtale(r) om tilleggsoppdrag som er inngått mellom senteret og Utdanningsdirektoratet før NTNU formelt overtar ansvaret for senteret 01.01 2018, vil gjelde inntil videre. Dette gjelder følgende oppgaver:

- Oppfølging av strategien Språkløyper, nasjonal strategi for språk, lesing og skriving 2015-2019, ut strategiperioden

2. Mål

2.1 Om målstrukturen

Departementet har fastsatt overordnede og langsiktige mål for høyere utdanning og forskning. Statlige universiteter og høyskoler skal selv fastsette egne virksomhetsmål og relevante styringsparametere som gjenspeiler institusjonens profil og utviklingsstrategi. Virksomhetsmålene skal bidra til å nå de overordnede målene, jf. Prop. 1 S (2017–2018):

1. *Høy kvalitet i utdanning og forskning*
For å møte utfordringene samfunnet står overfor, må høyere utdanning og forskning ha høy kvalitet. Regjeringen vil at alle utdannings- og forskningsmiljø i Norge skal ha høy kvalitet, og at flere skal hevde seg internasjonalt.
2. *Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling*
Regjeringen vil at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europa. Grunnlaget for fremtidig verdiskaping og velferd i Norge er å realisere kunnskapssamfunnet. Norge trenger utdanning, forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor.
3. *God tilgang til utdanning*
Regjeringen vil at alle skal ha tilgang til høyere utdanning, og at det skal være mulig for alle å ta høyere utdanning, uavhengig av kjønn, etnisk, sosial, geografisk og økonomisk bakgrunn. Livslang læring er viktig for å legge til rette for nødvendig omstilling og fornying for den enkelte og for samfunns- og arbeidsliv.
4. *Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem*
Regjeringen vil at universitets- og høyskolesektoren skal være en differensiert sektor med høy kvalitet og som møter behovene på ulike områder i samfunnet og som kan hevde seg internasjonalt. Det vil fortsatt være behov for samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon i universitets- og høyskolesektoren etter at strukturreformen er gjennomført. Dette er et tværgående mål som skal bidra til best mulig måloppnåelse på de tre første målene.

Departementet har fastsatt nasjonale styringsparametre på resultatområder som har særlig oppmerksomhet i styringen av sektoren. Departementet forventer at institusjonen vurderer egne resultater og ambisjoner på de nasjonale styringsparametrene. Se nærmere omtale av

de overordnede målene og de nasjonale styringsparameterne i *Orientering om statsbudsjettet 2018 for universitet og høyskolar*.

Mål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	Mål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	Mål 3: God tilgang til utdanning
<ul style="list-style-type: none"> • andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid • andel mastergradskandidater som gjennomfører på normert tid • andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år • skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten • faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter • antall publikasjonspoeng per faglig årsverk • verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk • andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter 	<ul style="list-style-type: none"> • andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning • bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk • andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk • andel forskningsinnsats i MNT-fag 	<ul style="list-style-type: none"> • kandidattall på helse- og lærerutdanningene¹
<p>Mål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • antall studiepoeng per faglig årsverk² • andel kvinner i dosent- og professorstillinger • andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger 		

¹ Kandidatmåltall fremgår av *Orientering om statsbudsjettet 2018 for universitet og høyskolar*.

² Sammen med de andre styringsparametrene under mål 1 og 2 gir denne styringsparameteren indikasjoner på utviklingen i effektiviteten ved den enkelte institusjonen.

- andel av samlingene og objektene ved universitetsmuseene som er tilstrekkelig sikret og bevart

Se Database for statistikk om høgre utdannings (DBH) nettside for dataspesifikasjon.

2.2 Om utviklingsavtaler

Departementet innfører gradvis en ordning med flerårige utviklingsavtaler mellom departementet og den enkelte av de statlige institusjonene, jf. Prop. 1 S (2017–2018). Utviklingsavtalene skal bidra til å nå målene om høy kvalitet, tydeligere institusjonsprofiler og bedre arbeidsdeling.

I 2017 er det etablert en prøveordning med fem institusjoner: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger, Høgskolen i Sørøst-Norge og Høgskolen i Østfold. Ordningen blir utvidet med ytterligere fem institusjoner i 2018: Nord universitet, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Bergen og Høgskolen i Innlandet. Foreløpig er det ikke knyttet økonomiske virkemidler til avtalene.

Innholdet i avtalen skal i hovedsak utarbeides etter initiativ fra institusjonen, men departementet kan også ta initiativ til at enkelte forhold blir drøftet. En forutsetning for utviklingsavtalen er at departementet og institusjonen er enige om innholdet. Departementet tar sikte på at avtalen skal vare i tre-fire år, og at vurderingen av måloppnåelsen vil skje gjennom kvalitative og kvantitative måleparametre, som institusjonen og departementet er blitt enige om som del av avtalen. Målene i utviklingsavtalen må være operasjonaliserbare og etterprøvbare og skal være en integrert del av eller samordnet med målstrukturen til institusjonen. Avtalen inngår i tildelingsbrevet.

Utviklingsavtalen skal bidra til den faglige utviklingen ved institusjonen og være til støtte for styret. Avtalen rokker ikke ved det ansvaret styret har for planer, strategier og forvaltning. Avtalen skal tjene som instrument for å løfte saker eller områder der styret og ledelsen ser behov for særskilt oppmerksomhet og trykk på gjennomføring. Utviklingsavtalen skal også være et virkemiddel for nasjonal koordinering på frivillig basis.

Prøveordningen legger grunnlaget for at utviklingsavtaler skal bli en fast del av styringsdialogen for alle de statlige institusjonene. Departementet tar sikte på at alle statlige universiteter og høyskoler skal ha utviklingsavtaler fra 2019, og at alle institusjonene på sikt skal ha samme avtaleperiode. Departementet mener at et system med utviklingsavtaler der avtalene starter og slutter samtidig, vil være viktig for å nå målet om bedre arbeidsdeling.

Departementet vil i dialog med sektoren vurdere behovet for forenkling av målstrukturen for universiteter og høyskoler, for å sikre at utviklingsavtalene spiller godt sammen med denne og ikke fører til mer byråkrati, men heller bidrar til å effektivisere og forbedre styringen.

I Prop. 1 S (2016–2017) for Kunnskapsdepartementet ble det varslet at departementet tar sikte på å legge fram forslag til hvordan økonomiske virkemidler kan kobles til avtalene. Institusjonene har spilt inn synspunkter om ulike modeller for finansiering. Regjeringen holder fast ved at det skal knyttes økonomiske virkemidler til utviklingsavtalene og tar sikte på at finansiering av avtalene kan implementeres i 2019, når alle institusjonene har utviklingsavtaler. På bakgrunn av innspillene fra sektoren vil departementet legge frem forslag til finansieringsmodell for utviklingsavtaler i Prop. 1 S (2018–2019) for Kunnskapsdepartementet.

2.3 Utviklingsavtale med Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) ble av Kunnskapsdepartementet spurt om å delta som pilotinstitusjon i arbeidet med utvikling av flerårige utviklingsavtaler mellom departementet og den enkelte institusjonen.

Intensjonen med avtalen er å styrke institusjonens strategiske utvikling innenfor de overordnede rammene for sektoren. Avtalen inneholder mål på prioriterte utviklingsområder som skal bidra til å tydeliggjøre institusjonens profil og på sikt gi bedre arbeidsdeling i sektoren.

Innholdet i avtalen er utarbeidet gjennom en prosess i 2016 med innspill fra NTNU og i dialog med departementet blant annet i fellesmøte for pilotinstitusjonene og i etatsstyringsmøtet.

For NTNU har det vært viktig at målene i utviklingsavtalen inngår som en del av den ordinære målstrukturen, og målene er sidestilt med øvrige virksomhetsmål. En mer utdypende beskrivelse av målene og den helhetlige målstrukturen finnes omtalt i saker behandlet av NTNUs styre i oktober og desember 2016.

Målene i utviklingsavtalen skal realiseres innen våren 2020. Endelig rapport om måloppnåelse skal inngå i NTNUs *Årsrapport 2019–2020*.

I 2018 vil det ikke være midler knyttet til utviklingsavtalen. Målene i avtalen skal kunne realiseres innenfor eksisterende finansielle ressurser. Dersom økonomiske virkemidler knyttes til i avtaleperioden, tar departementet initiativ til dialog om eventuell justering av avtalen slik at den tilpasses nye forutsetninger.

Institusjonen skal omtale status for oppfølging av utviklingsavtalen i årsrapporten hvert år. Her skal det fremgå hva som er status på måleparametre/milepæler sammenlignet med utgangspunktet for avtalen.

Første dialog om utviklingsavtalen er etatsstyringsmøtet våren 2018. Denne dialogen kan også gi muligheter for justeringer i avtalen.

Utviklingsmål for NTNU

Avtalen inneholder fem utviklingsmål. Fellesnevner for målene er at de er viktige for å realisere gevinstene av fusjonen mellom NTNU og Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i Ålesund, samt at de innebærer aktiviteter som er vesentlige i arbeidet med faglig integrasjon. For øvrig er det mål som bidrar til å tydeliggjøre NTNUs profil og posisjon i sektoren, og som det vil kreve mye arbeid av NTNU over flere år for å nå. Det er dessuten områder hvor ekstra støtte og påtrykk fra departementet vil være en fordel for å realisere målene.

1. NTNU skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering.

Ett av fusjonens hovedmål er at den skal bidra til at NTNUs utdanning holder høy internasjonal kvalitet, faglig og pedagogisk, og til at NTNUs studietilbud er ettertraktede utdanningsvalg i Norge. For å hente ut de forventede gevinstene av fusjonen er det behov for å ha spesiell oppmerksomhet på strategisk arbeid med studieporteføljen de nærmeste årene. En sentral del av dette er også å se NTNUs samlede studietilbud i et nasjonalt perspektiv. I avtaleperioden vil NTNU arbeide med samordning og sammenslåing av studieprogram. NTNU skal definere en kvalitetsstandard for studieporteføljen gjennom å utvikle og få vedtatt en politikk for studieporteføljeutviklingen ved NTNU. Styrket studieprogramledelse er et vesentlig satsingsområde der flere tiltak skal sikre gjennomføringsevnen. Lærer- og lektorutdanningene skal følges spesielt.

Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- *Effektivisering og samordning* måles ved antall samordnede og sammenslåtte studieprogram.
- *Kvaliteten i porteføljen* ved utgangen av avtaleperioden skal vurderes opp mot kvalitetskravene definert i politikken.
- *Styrket studieprogramledelse*; Målet er at alle studieprogram har studieprogramleder og studieprogramråd i henhold til mandat. For øvrig vurderes måloppnåelse i forhold til om planlagte tiltak er gjennomført.
- *Lærer og lektorutdanningene* følges spesielt gjennom to indikatorer: Gjennomsnittlig karakterpoeng ved opptak og gjennomføring (i avtaleperioden). I tillegg vil NTNU følge med på antall FoU-prosjekter knyttet til universitetsskolene.

2. NTNU skal styrke den pedagogiske kompetansen og utvikle et system for pedagogisk merittering.

NTNU har ambisjon om en markert styrking av undervisningskvaliteten og har satt i verk flere tiltak for å nå dette målet, herunder styrking av den pedagogiske kompetansen. For å lykkes med dette vil NTNU arbeide langs to akser: NTNU vil styrke den pedagogiske kompetansen generelt, både for studenter som bidrar i undervisningen og ansatte i ulike stillingsgrupper. Samtidig vil NTNU utvikle et system for pedagogisk merittering. Dette arbeidet er startet i samarbeid med UiT Norges arktiske universitet, med et langsiktig mål om at dette utvikles til et nasjonalt system.

Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- Utvikle læringsutbyttebeskrivelse for pedagogisk basiskompetanse og utvikle tilbud basert på denne læringsutbyttebeskrivelsen
- Økning i antall læringsassistenter hvert år.
- Antall ansatte med tildelt status som «merittert underviser»
- Antall/andel fagmiljø med meritterte undervisere

3. NTNU skal planlegge en fremtidsrettet, samlet campus som kan bli modell for fremtidige offentlige utbygginger i Norge.

Campusutvikling handler ikke først og fremst om å bygge, men om hvordan utviklingen av fysisk infrastruktur legger til rette for at NTNU kan løse sitt samfunnsoppdrag og bidra til omstillingen som Norge står overfor. NTNU skal både utvikle og bruke fremtidsrettet kunnskap på egne campus i alle tre byer. Utviklings-målet handler om å få en god start på campusutviklingsprosjektet, med rom for en nyskapende planprosess med piloter, eksperimentering og følgeforskning. NTNU vil stimulere fagmiljøene til å bruke campusrelaterte problemstillinger som case i undervisningen, og ønsker forskning på ulike sider av campusprosjektet.

Vurdering av måloppnåelse:

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter knyttet til leveranser på fire punkter:

- *Faglig integrasjon:* NTNU skal arbeide med campusutvikling samtidig som det gjennomføres en stor fusjon. Dette innebærer at relokalisering og tilpasning som følge av fusjon og reorganisering må ses i sammenheng med den overordnede masterplanen for campus. NTNUs ambisjon er at campusutvikling skal bidra til raskere og bedre gjennomføring av fusjonsprosessen.
- *Antall pilotprosjekter:* NTNU er allerede i gang med å teste ut ulike løsninger for infrastruktur tilpasset eksempelvis innovativ utdanning og nyskappingsaktiviteter, og vil gjøre forsøk med bærekraftige, produktive bygninger. NTNU har som mål å gjennomføre 6 piloter i 3-årsperioden.
- *Antall igangsatte forskningsprosjekter:* Kvalitativ vurdering av antall prosjekter, størrelsen på dem og faglig spredning.
- *Arbeidsplasskonsepter:* NTNU skal levere beskrivelser av arbeidsplasskonsepter for ulike oppgaver og aktører på campus som sikrer at NTNU utvikler bygg som har gode arbeidsplasser godt tilpasset aktivitetene som skal gjennomføres der, samtidig som arealene er nyskapende, effektive og bærekraftige.

4. NTNU skal synliggjøre og øke nyskappingsaktiviteten med utspring fra klynger og sentre.

Høy nyskappingsaktivitet er ett av NTNUs særtrekk, og NTNU vil arbeide for å videreutvikle sin posisjon i sektoren og bidra til å etablere standarder. NTNU antar det er et uforløst potensial for økt nyskappingsaktivitet, og ønsker økt innsikt i hvordan nyskappingsaktiviteten

foregår i sentre og klynger, samt bedre forståelse for hvordan egenutviklet kunnskap tas i bruk. Gjennom økt innsikt i hvordan en kan måle og dokumentere sammenhengen mellom forskning og innovasjon, kan man også utvikle gode belønningssystemer og virkemidler, samt identifisere nye muligheter og iverksette nye tiltak for på sikt å øke nyskappingsaktiviteten i hele fagbredden.

Vurdering av måloppnåelse:

Måloppnåelsen vurderes gjennom gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- NTNU skal etablere et nytt kunnskapsgrunnlag, som også inneholder forslag til tiltak og virkemidler for økt nyskappingsaktivitet
- NTNU skal utvikle et helhetlig indikatorsett for måling og synliggjøring av nyskappingsaktiviteten
- NTNU skal gjennomføre 2-4 pilotprosjekter for bedre integrasjon av innovasjonskompetanse i ph.d.-utdanningen
- Økning i andel avlagte bachelor- og masteroppgaver i samarbeid med eksterne eller som en del av forskningsprosjekter ved NTNU (*Merk: Denne forutsetter et par nye felter i FS*)
- Forbedrede resultater fra NTNU Technology Transfer (TTO): ideer, patenter, lisenser, bedriftsetableringer etc.
- Økning i omsetning fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) fra andre finansieringskilder enn Forskningsrådet og EU

5. NTNU skal heve kvaliteten i forskningen og utvikle flere fagmiljøer på høyt internasjonalt nivå.

Med fusjonen har NTNU fått en mer sammensatt organisasjon, med ulike forskningstradisjoner og kulturer. NTNU har som mål å ha flere fagmiljøer som hevder seg i verdenstoppen og forskning som setter tydelige spor etter seg. I utviklingsavtalen fokuserer NTNU på to satsingsområder som henger nøye sammen, nemlig Horisont 2020 og vitenskapelig publisering. For å realisere ambisjonene er det helt nødvendig å delta og bidra i internasjonalt forskningssamarbeid, Horisont 2020 spesielt. En forutsetning for å lykkes er at NTNU har internasjonalt orienterte fagmiljøer og forskere med sterke vitenskapelige CV-er. Derfor vektlegges arbeid med vitenskapelig publisering med høy kvalitet og internasjonalt gjennomslag.

Vurdering av måloppnåelse:

Måloppnåelsen vurderes gjennom analyser av nøkkeltall:

Horisont 2020, økning i:

- Akkumulert omsetning i perioden
- Antall prosjektsøknader/år
- Andel prosjektsøknader over terskelverdi
- Antall ERC-søknader til fase 2
- Antall ERC-stipender
- Antall prosjekter fordelt på programmer

Vitenskapelig publisering, økning i:

- Andel publiseringspoeng på nivå 2
- Andel internasjonal sampublisering
- Andel publikasjoner i de 10 % mest siterte kanaler
- Andel publikasjoner med åpen tilgang

3. Budsjett for 2018

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2018, jf. Innst. 12 S (2017–2018) og Prop. 1 S (2017–2018). Vi ber institusjonen merke seg føringene og forventningene som er gitt av komiteen i innstillingen.

3.1 Budsjettvedtak kap. 260 post 50

Stortinget har bevilget totalt 34,4 mrd. kroner over kap. 260 post 50 i 2018 til universiteter og statlige høyskoler.

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette **6 487 014 000 kroner** til Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Tabellen nedenfor viser saldert budsjett for 2017, endringene i budsjetttrammen fra 2017 til 2018 og saldert budsjett for 2018.

Tabell 1	Beløp (i kroner)
Saldert budsjett for 2017, jf. Innst. 12 S (2016–2017)	6 105 587 815
Konsekvensjustering	12 983 000
Justering for pris- og lønnsøkning	165 201 185
Nye studieplasser og opptrapping av 500 IKT-studieplasser	7 650 000
Andre budsjettendringer	109 114 000
Resultatbasert uttelling åpen budsjetttramme	89 022 000
Resultatbasert uttelling lukket budsjetttramme	-2 544 000
Saldert budsjett for 2018, jf. Innst. 12 S (2017–2018)	6 487 014 000

For en forklaring av de enkelte endringene vises det til *Orientering om statsbudsjettet 2018 for universitet og høyskolar*.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) tildeles 50 mill. kroner til planlegging og første fase av prosjektering av Campus NTNU. Av disse midlene er 30 mill. kroner nye i 2018. Forutsatt at regjeringen tar beslutning om konseptvalg i 2018, skal disse midlene blant annet benyttes til utførelse av grunnlaget for beslutning om oppstart forprosjekt (OFP), i tråd med Veileder fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 2017, *Styring av store statlige byggeprosjekter i tidligfase*. Kunnskapsdepartementet tar sikte på at Statsbygg får i oppdrag å utarbeide en OFP-rapport. Arbeidet skal gjennomføres i samarbeid med NTNU.

Stortinget vedtok i 2017 midler til arkivutdanning knyttet til Helsearkivet på Tynset, som ligger under NTNU, jf. Innst. 401 S (2016–2017) og Prop. 129 S (2016–2017). For å følge opp dette har Stortinget for 2018 vedtatt 2,1 mill. kroner, som legges inn i rammebevilgningen til

NTNU, jf. Innst. 12 S (2017–2018) og Prop. 1 S (2017–2018). Bevilgningen skal dekke administrasjon og tilrettelegging og skal fordeles mellom NTNU og Tynset studie- og høyskolesenter med henholdsvis 60 pst. til universitetet og 40 pst. til høyskolesenteret. Dette skal sikre den videre planleggingen og igangsetting av desentraliserte arkivstudier på Tynset i henhold til planen.

Departementet kommer i supplerende tildelingsbrev tilbake til tildeling av midler for å stimulere til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger, samt midler til oppgradering av bygg for selvforvaltende institusjoner.

3.2 Budsjettvedtak kap. 281 post 01

Stortinget har bevilget totalt 351,7 mill. kroner over kap. 281 post 01 i 2018 til felles tiltak for universiteter og høyskoler.

Midlene som står oppført i tabellen nedenfor, tildeles med dette Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Tabell 2 Midler over kap. 281 post 01

<u>Tiltak</u>	<u>Beløp (i kroner)</u>
Universell utforming	800 000
Utvikling og drift av partnerskap i grunnskolelærerutdanningene	4 957 000
Rekrutteringsstillinger	3 699 000
Sum tildeling over kap. 281 post 01	9 456 000

Universell utforming

Midlene tildeles Universell for å styrke arbeidet med universell tilrettelegging og bidra til implementering av handlingsplan for universell utforming.

Utvikling og drift av partnerskap i grunnskolelærerutdanningene

I 2017 tildelte departementet midler til utvikling og drift av partnerskap i grunnskolelærerutdanning, med sikte på å styrke praksisopplæring og FoU-samarbeid gjennom lærerutdanningskoler. Midlene videreføres i 2018 og skal brukes i tråd med det som er fastsatt i supplerende tildelingsbrev av 26. juni 2017.

Rekrutteringsstillinger

Midlene skal brukes til ni rekrutteringsstillinger, hvorav minst fem skal brukes innenfor IKT med vekt på IKT-sikkerhet (herunder kryptologi). Departementet forventer at antallet rekrutteringsstillinger institusjonen har innenfor IKT samlet sett, øker tilsvarende antallet nye rekrutteringsstillinger. Stillingene får en tredjedel budsjettvirkning i 2018 og hel budsjettvirkning fra og med 2019. Departementet tar sikte på å legge midlene til disse rekrutteringsstillingene inn i budsjetttrammen til universitetet på kap. 260 post 50 i statsbudsjettet for 2019.

De tildelte midlene kan kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom de ikke benyttes i samsvar med forutsetningene.

3.3 Budsjettvedtak kap. 281 post 45

Stortinget har bevilget totalt 11,4 mill. kroner over kap. 281 post 45 i 2018 til investeringer i utstyr og vedlikehold i universitets- og høyskolesektoren.

3.4 Fullmakter

Stortinget har gitt de statlige universitetene og høyskolene særskilte fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert en rekke administrative fullmakter til institusjonene. En fullstendig oversikt over delegerte fullmakter finnes vedlagt.

Vi gjør oppmerksom på at fullmakten til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning, er økt fra 250 000 kroner til 300 000 kroner.

4. Andre forutsetninger og krav

4.1 Arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Institusjonen skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. Institusjonen skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet. Vi ber virksomheten gjøre seg kjent med [rundskriv H-8/17](#).

4.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

[Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren](#) skal ligge til grunn for institusjonens arbeid på dette feltet. Institusjonen skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser.

Disse kravene til samfunnssikkerhet og beredskap omfatter også informasjonssikkerhetsarbeidet. Institusjonen skal påse at informasjonssikkerhetsarbeidet er i samsvar med [eForvaltningsforskriften](#). Se også UNINETTs [Veileder i ledelsessystem for informasjonssikkerhet i UH-sektoren](#), Nasjonal sikkerhetsmyndighets [tiltak mot dataangrep](#) og Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratets [Veiledning i beredskapsplanlegging](#).

Med utgangspunkt i tidligere årsrapportering fra universiteter og statlige høyskoler og en generell risikovurdering, har departementet særskilt oppmerksomhet om informasjonssikkerhet³. Det forventes at styret tillegger dette arbeidet samme viktighet. Departementet fastsatte i 2017 [Digitaliseringsstrategi for universitets og høyskolesektoren](#) hvor det forventes at kunnskapsvirksomhetene i sektoren har en egen strategisk interesse i å løfte informasjonssikkerheten høyere enn de nasjonale minstekravene.

Institusjonen har ansvaret for å tilrettelegge for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap ved virksomheter institusjonen har ansvar for, herunder overfor eventuelle institutter i utlandet. Institusjonen bør vurdere tilrettelegging av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap overfor aksjeselskaper hvor institusjonen har over 50 prosent eierskap.

Institusjonen skal i *Årsrapport (2018–2019)* rapportere på følgende:

1. Er det gjennomført/revidert en ROS-analyse i 2017 eller 2018, og er den fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak?
2. Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2018, og er den fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak?
3. Beskriv kort (0,5 - 1 side) institusjonens ledelsessystem for informasjonssikkerhet. I tillegg skal følgende spørsmål besvares:
 - a. Er ledelsens gjennomgang gjennomført og dokumentert? Vurderes og iverksettes forbedringstiltak etter ledelsens gjennomgang?
 - b. Har ledelsen vurdert revisjon av ledelsessystemet som intern eller ekstern revisjon?

Dersom spørsmål 1 og/eller 2 besvares med "nei", må institusjonen opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført, og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

4.3 Lærlinger

Regjeringen og partene i arbeidslivet har inngått en samfunnskontrakt for flere læreplasser for perioden 2016–20. Målet med kontrakten er å sørge for at alle kvalifiserte elever som ønsker det, skal få tilbud om læreplass. Se mer informasjon på nettsiden www.udir.no.

Institusjonen skal ha lærlinger tilknyttet seg, og minst like mange i 2018 som i 2017. Antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Institusjonen skal også hvert år vurdere om antall lærlinger kan økes, og om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK Stat eller et annet opplæringskontor.

³ Se blant annet Riksrevisjonens omtale av svakheter ved informasjonssikkerhet i statlige virksomheter i [Dokument 1 \(2017-2018\) Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2016](#), NSMs omtale av overordnet risikobilde i [Risiko 2017 – risiko og sårbarheter i en ny tid](#) og forskningsrapporten [Styring av informasjonssikkerheten i universiteter og høyskoler](#)

I *Årsrapport (2018–2019)* skal institusjonen rapportere antall lærlinger per år i perioden 2014–18 og om det er vurdert å øke antallet lærlinger og innenfor hvilke fag, samt orientere om hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til det og hva de har gjort for å oppfylle kravene.

4.4 Bygg og infrastruktur

Bygg og infrastruktur er viktige strategiske virkemidler for høyere kvalitet i utdanning og forskning. Styret har ansvar for å sikre arealeffektive, miljøvennlige og fremtidsrettede løsninger som legger til rette for moderne arbeids- og læringsformer. Institusjonene skal ha campusplaner som legger grunnlag for prioritering av byggebehov. Før nye byggeprosjekter foreslås må institusjonene vurdere om behovene kan dekket innenfor eksisterende bygningsmasse.

Kunnskapsdepartementet forutsetter at nye private leiekontrakter inneholder klausul om fremleie. Klausul om oppsigelse skal vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Departementet har satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Institusjonene må ta hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten.

Selvforvaltende institusjoner skal ha langtidsplaner for verdibevarende vedlikehold og oppgraderinger med tilhørende årlige budsjettavsetninger.

Selvforvaltende institusjoner skal utarbeide forvaltningsplaner for bygninger og anlegg i verneklasse 1 og 2.

De selvforvaltende universitetene skal ha innført ny felles internhusleieordning fra 1. januar 2018.

4.5 Anskaffelser

Riksrevisjonen har gjennom mange år påpekt feil og mangler i etterlevelsen av anskaffelsesregelverket i universitets- og høyskolesektoren. I 2016 gjennomførte Riksrevisjonen en etterlevelsesrevisjon av anskaffelsesvirksomheten ved fire universiteter. Selv om revisjonen viste at universitetene har rammeverk for styring og gjennomføring av anskaffelsesvirksomheten på alle nivåer, avdekket undersøkelsen at det fortsatt er svakheter knyttet til etterlevelsen av eget rammeverk, interne regler og rutiner. Revisjon av enkeltinstitusjoner har også vist at det blant annet fortsatt foregår ulovlige direkte anskaffelser uten kunngjøring og konkurranse, at det foretas kjøp på utløpte avtaler og at konkurransegrunnlag ikke er dokumentert.

Departementet forutsetter at institusjonene i egen regi eller gjennom anskaffelser eller samarbeid med andre institusjoner, sørger for kapasitet og kompetanse til å gjennomføre

den administrative forvaltningen med tilstrekkelig kvalitet. Departementet ber virksomhetene vurdere hvordan anskaffelsesområdet følges opp internt, om virksomheten har tilstrekkelig kapasitet til å utøve intern kontroll av innkjøp, hvordan internkontrollen fungerer, om det har vært forbedringer i organiseringen og oppfølgingen de senere årene.

4.6 Samordning mellom universiteter og helseforetak

Arbeidsgruppen som på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet skrev rapporten *Samordnet praksis for budsjettering og regnskapsføring av forsknings- og utviklingsprosjekter innen helse (2015)*, fant at det i liten grad er inngått omforente retningslinjer mellom universiteter og universitetssykehus vedrørende valg av vertskapsinstitusjon for eksternt finansierte prosjekter der forskerne er tilsatt både i universitetet og sykehuset. Også Husebekk-utvalget viste i sin rapport *Samordning mellom universiteter og helseforetak (2016)* til at det etterspørres tydeligere retningslinjer for plassering av prosjekter som krysser sektorgrensene. Kunnskapsdepartementet ber de fire universitetene med medisinutdanning om å samarbeide med de regionale helseforetakene om å utarbeide felles retningslinjer for avklaring av vertskapsrollen i eksternt finansierte prosjekter. Arbeidet må sees i sammenheng med de regionale helseforetakenes arbeid med å utrede og pilotere en totalkostnadsmodell for eksternt finansierte forskningsprosjekter. Kunnskapsdepartementet vil holde seg informert om saken gjennom Samarbeidsforum for samordning mellom universiteter med medisinutdanning og helseforetak.

5. Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater og planer

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2018** sende dokumentet *Årsrapport (2017–2018)* til postmottak@kd.dep.no, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høgere utdanning (DBH). *Årsrapport (2018–2019)* skal sendes inn innen **15. mars 2019**. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk. Årsrapporten skal også inneholde planer og budsjett og annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3. Nærmere krav til årsrapportene fremgår av dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2017–2018)* vedlagt fjorårets tildelingsbrev, og vedlagte dokument *Rapporteringskrav for årsrapport (2018–2019)*. Dokumentene er også tilgjengelige i DBH.

Universiteter og høyskoler skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på DBHs nettsider:

<http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

Institusjonen skal avlegge delårsregnskap og årsregnskap for 2018. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som vil gjelde for delårsregnskapene og årsregnskapet. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-11/2017 når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet for 2018.

En oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen mellom departementet og institusjonene er vedlagt.

5.2 Budsjettforslag for 2020

Institusjonene skal utarbeide budsjettforslag, dvs. satsingsforslag utenfor budsjettammen. Departementet bruker satsingsforslagene til å identifisere de viktigste behovene i universitets- og høyskolesektoren.

Frist for innsendelse av budsjettforslag for 2020 er **1. november 2018**. Forslagene sendes til postmottak@kd.dep.no. Se vedlegget *Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2020*.

5.3 Styringsdialogen i 2018

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog mellom departementet og institusjonens styre om institusjonens utvikling. Sentrale tema i møtene er institusjonens profil, ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt institusjonens resultater og rammebetingelser. Utviklingsavtalen er en del av dette.

Institusjonene som ikke hadde etatsstyringsmøte i 2017, blir innkalt til etatsstyringsmøte i 2018. I tillegg innkalles institusjonene som skal ha dialog om utviklingsavtale. Alle institusjonene får skriftlig tilbakemelding fra departementet.

Departementet inviterer med dette styret og rektor til etatsstyringsmøte i 2018.

Etatsstyringsmøtet med dialog om utviklingsavtalen har en tidsramme på to timer og er berammet til **22. mai 2018 kl. 12.30-14.30**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18. Vi ber om tilbakemelding på hvem som skal delta, senest to uker før møtedato. Departementet forventer at delegasjonen er bredt sammensatt.

Styret kan melde inn strategisk viktige saker for institusjonen til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av *Årsrapport (2017–2018)* **15. mars 2018**.

Departementet sender institusjonen dagsorden i god tid før møtet. Institusjonen får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av *Årsrapport (2017–2018)*, tilstandsrapporten for universitets- og høyskolesektoren 2018, resultatrapporteringen til DBH og dialogen i etatsstyringsmøtet.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Vasbotten
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg oppgitt nedenfor finnes på Kunnskapsdepartementets nettside:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/tildelingsbrev-til-universiteter-og-hoyskoler-2018/id2581837/>

- *Orientering om statsbudsjettet 2018 for universitet og høyskolar*
- Fullmakter
- Hovedtrekk styringsdialogen
- Rapporteringskrav for årsrapport (2018–2019)
- Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2020

Kopi til
Riksrevisjonen
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Fylkesmannen i Oppland
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim
Norsk senter for forskningsdata

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Status for arbeidet med forberedelse til nytt personvernregelverk

1. Nytt personvernregelverk – ny personvernforordning (GDPR)

Den 25. mai 2018 trer EUs nye personvernforordning («General Data Protection Regulation» - GDPR) i kraft. Personvernforordningen er foreslått inntatt i norsk rett som del av ny personopplysningslov (inkorporasjon via henvisningsbestemmelse). Forslaget til ny personopplysningslov var på høring med høringsfrist i oktober, og ligger nå til behandling i Justisdepartementet. Regelverket vil tre i kraft i Norge fra samme dato som i EU.

Personvernforordningen viderefører mange av bestemmelsene i gjeldende lovgivning, men innebærer også flere nye og til dels strengere krav til behandling av personopplysninger. Ved NTNU som øvrige institusjoner i UH-sektoren, behandles personopplysninger i stort omfang for flere formål. Både innenfor personal- og studieadministrasjon og innenfor forskning, er omfanget av behandling av personopplysninger særlig omfattende.

Manglende etterlevelse av ulike deler av personvernforordningen vil medføre at NTNU ikke behandler personopplysninger på en lovlig måte. Dette kan være knyttet til lovgrunnlaget for selve behandlingen, mangelfull informasjonssikkerhet, manglende oppfyllelse av registrertes rettigheter mv. Mangelfull behandling av personopplysninger kan ha store konsekvenser for enkeltpersoner, hvis disse eksempelvis kommer på avveie som følge av at universitetet ikke overholder sine forpliktelser. Det vil også være en rekke konsekvenser for universitetet selv. Omdømmetap vil være nærliggende i slike situasjoner, og kan gå ut over samfunnets tillit til universitetet, både som institusjon og offentlig myndighetsorgan, men også som forskningsaktør.

Økonomiske konsekvenser kan ha direkte form av administrative bøter ilagt av Datatilsynet (i teorien opptil 4% av NTNUs omsetning), men også i form av at eksempelvis forskningsprosjekter blir forsinket eller stengt ned, at doktorgradsprosjekt må avbrytes eller at doktorgrader trekkes tilbake. Dette innebærer at evt. sanksjoner også vil kunne ha store personlige konsekvenser for de det gjelder.

1.1 Tilnærming – prosjekt for å sikre etterlevelsen og samlet internkontroll

Selv om reglene i all hovedsak videreføres, innebærer det nye regelverket en del endringer, ved for eksempel at meldeplikt og konsesjonsplikt bortfaller og erstattes med en institusjonell plikt til internkontroll, herunder krav til risikovurderinger og vurdering av personvernkonsekvenser. I tillegg stilles det klare krav til dokumentasjon, oversikt over behandlinger av personopplysninger, bestemte krav til innhold i databehandleravtaler (avtaler med leverandører som behandler personopplysninger på vegne av NTNU), frister for varsling til Datatilsynet ved avvik ved håndteringen av personopplysninger, og krav

til informasjon og varsling til de registrerte mv. Dette nødvendiggjør behovet for et eget prosjekt for personvern, noe flere av andre institusjoner innen UH-sektoren er i ferd med å etablere.

Offentlige virksomheter skal i henhold til eForvaltningsforskriften §15 etablere mål og strategi for informasjonssikkerhet og et tilfredsstillende system for internkontroll. NTNU, som øvrige institusjoner innen UH-sektoren, har i de siste årene opplevd økte krav og forventninger fra Kunnskapsdepartementet og andre etater i statsforvaltningen om å styrke informasjonssikkerheten. Av den grunn har NTNU siden høsten 2015 arbeidet med å utvikle et styringssystem (ledelsessystem) for informasjonssikkerhet, først ved etablering av en arbeidsgruppe, og senere som et prosjekt. Etableringen av et slikt styringssystem vil løpe frem til mars 2018, men implementeringsarbeidet i organisasjonen vil pågå i det videre. Planen fremover er å klargjøre nye styrende dokumenter for informasjonssikkerhet, og gjennomføre piloter for å bygge erfaringer om hvordan man arbeider med informasjonssikkerhet i praksis.

Gjennom etableringen av prosjektet vil en del av kravene til internkontroll og håndtering av personopplysninger bli ivaretatt. Samtidig er det nødvendig å fokusere spesielt på personvernreglene og krav til behandlingsgrunnlag, kartlegging av personopplysninger/behandlinger, se på maler, avtaler, osv., selv om en del av arbeidet vil være overlappende.

Internkontrollen på informasjonssikkerhetsområdet bør være en integrert del av virksomhetens *helhetlige internkontroll og styringssystem*, slik forutsatt i eForvaltningsforskriften §15 andre ledd, andre setning. Med internkontroll i denne sammenheng, menes styring og kontroll, slik det legges til grunn i eforvaltningsforskriften § 15 annet ledd, første setning. En tilsvarende vid forståelse legges også til grunn i en rekke andre ulike regelverkskrav knyttet til internkontroll, f.eks. internkontrollforskriften (HMS) § 5, samt personopplysningsloven § 14 med forskrift, som innebærer alt fra å holde oversikt over relevante lover og regler, fordeling av ansvar og myndighet, opplæring, til avvikshåndtering, rapportering og dokumentasjon. I tillegg finnes en rekke krav fra eier og andre myndigheter som skal etterleves.

Rektor ønsker å styrke den overordnede koordineringen av arbeidet med å utvikle en helhetlig internkontroll i NTNU, hvor nevnte prosjekter vil inngå som delprosjekter. Dette for å sikre en koordinert og effektiv tilnærming som fanger opp bredden og kompleksiteten knyttet til personvern ved NTNU innenfor ulike virksomhetsområder, slik det også er forutsatt i NTNUs delegasjonsreglement pkt. 4.1 om internkontroll. Her fastlås det at rektor har ansvar for å etablere, gjennomføre, følge opp og dokumentere en helhetlig internkontroll ved NTNU på vegne av styret. En mest mulig felles, overordnet tilnærming vil være viktig for å sikre oversikt over krav, rutiner og ansvar, samt bidra til en enhetlig praksis ved institusjonen, og en sikker og effektiv drift. Dette vil også gjøre det lettere å etterleve og gjennomføre nødvendig internkontrollaktivitet i det daglige, både for ledere og andre på ulike nivå i NTNUs organisasjon.

Samtidig er det viktig å understreke nødvendigheten av å holde fokus nå fremover på hvordan NTNU på mest mulig effektive måte skal være i samsvar med kravene i personopplysningsregelverket, både etter gjeldende regelverk, men ikke minst være forberedt på de endringer som kommer og trer i kraft fra mai 2018.

Forberedelse til nye personvernregler anser rektor best oppnås ved å sette ned et eget personvernprosjekt. En viktig oppgave i prosjektet vil være å sørge for at alle enheter vil være i stand til å kartlegge og holde oversikt over hvilke personopplysninger som behandles, grunnlaget for slik behandling, og opplæring i håndtering av personopplysninger. Det vil være helt nødvendig at prosjektet trekker inn ressurser fra ulike fagmiljøer, og dekker bredden av universitetets ulike virksomhetsområder.

1.2 Personvernombudsfunksjonen

Alle offentlige virksomheter vil etter nye regler bli forpliktet til å ha personvernombud. Per i dag benytter NTNU Norsk senter for forskningsdata (NSD) som personvernombud for forskning. Ordningen medfører at forskningsprosjekter som er meldepliktige, skal meldes NSD, og at meldeplikt til Datatilsynet dermed ikke er nødvendig. Ettersom meldeplikten bortfaller, må man imidlertid se på samarbeidet med NSD fremover, og hvordan NSDs rolle som personvernombud for forskning kan utvikles i lys av nytt personvernregelverk.

Imidlertid dekker ikke denne personvernfunksjonen studenttjenester og administrative behandlinger. NTNU har derfor ansatt eget personvernombud, som skal fylle rollen som ombud knyttet til administrasjon og studier. Personvernombudet som tiltrer i mars, vil ha en viktig rolle som kontaktpunkt mellom Datatilsynet og NTNU, og være et viktig kontaktpunkt og ombud for de registrerte. Hvordan funksjonsinndelingen mellom forskning og øvrige områder på best mulig måte skal utformes i tråd med endrede krav i nytt regelverk, vil det ses nærmere på, blant annet i samarbeid med NSD og personvernombudet.